

преодолевать слабость и разобщенность в человеческом сообществе. Применение экологического принципа разнообразия, как источника силы, действующего на нашей планете, в социальных и экономических системах. 20% учителей готовы знакомить с взаимозависимостью как основой совместных действий: построение отношений на взаимных договоренностях и уважения друг друга; концепцией «победа на двоих» при разрешении конфликтных ситуаций; выработкой согласительной процедуры, учитывающей интересы всех участников конфликта; акцентирование плодотворности взаимного согласия. 70% педагогов готовы знакомить учащихся с культурой мира: самостоятельность принятия демократических решений, проведение согласительных процедур и решение конфликтов мирным путем. По мнению педагогов, толерантность необходимо формировать как в урочное, так и внеурочное время и задействовать в этом процессе как педагогов и учащихся, так и родителей.

Таким образом, можно заключить, что школьная система, на современном этапе развития, нуждается в специальной программе, направленной на формирование установок толерантного сознания в среде школьников, а также на подготовку учителей к педагогическому взаимодействию на основе толерантности.

О.Я.Романишина

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ – СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується розвитком інформаційних і комунікаційних технологій. Процес навчання з використанням нових інформаційних технологій сприяє розвитку кругозору студентів, розширює їх контакти, дозволяє враховувати індивідуальність особи, сприяє розвитку їх здібностей. Одночасно інформаційні технології сприяють процесу виховання [1].

Уявлення про інформаційну культуру спеціаліста формувались з позицій впливу процесу інформатизації на професійну сферу. Поява на початку 1970 року терміну "інформаційна культура" пов'язана з ім'ям Г.Г.Воробйова [1]. Пізніше воно розглядалося у працях В.М.Васильєва, Р.М.Грановської, Р.С.Гуревича, Д.Ш.Матроса та ін.

Велике значення у вихованні молоді мають засоби масової інформації.

Серед основних функцій цих засобів виділяють: інформаційну, пізнавально-освітню, комерційно-оцінну, діяльнісну, гедоністичну. Кожна з цих функцій є носієм виховних якостей. Відомо, який вплив на виховання має спілкування між людьми. Але особисте спілкування не завжди створює умови для реалізації особистості в силу багатьох обставин, серед яких не останнє місце займає страх виглядати гірше, ніж хотілось би.

На сьогоднішній день найбільш універсальним засобом спілкування є електронна пошта. Її перевага проти інших засобів полягає у такому: особливий етикет, більше неформальний стиль спілкування (дозволяється не використовувати навіть звертання до адресата), можливо відправляти копії листів декільком адресатам. Тобто E-mail – один із засобів побудови взаємовідносин у віртуальній реальності, що набагато спрощує відносини. Електронна пошта сприяє розвитку стриманості у виразах, підвищує мовну грамотність, привчає до чіткості у формулюванні своїх думок.

Особливо хотілося б зупинитись на використанні комп'ютерних ігор. У літературі є дані про випадки "віртуальної залежності" людей. Близько 4% дітей у віці 12-16 років грають у комп'ютерні ігри до 30 годин за тиждень. Зрозуміло, що в них не вистачає часу на інші види діяльності. Виділяють залежність 1-го і 2-го порядку. Діти, які мають залежність 1-го порядку, відчують себе енергійними переможцями і це для них головне. Комп'ютер для них – засіб одержати соціальну винагороду. У багатьох випадках такі перемоги дозволяють дітям відчувати ту радість,

яку вони не мають у реальному житті. Це один із шляхів зняття незадоволення від реалізації у повсякденній діяльності.

Залежність 2-го порядку є більш суттєвою, оскільки в неї попадають діти з досить значними проблемами. Вони намагаються у такий спосіб відійти від реалій життя. Приводом для цього можуть бути фізичні недоліки, неспроможність знайти спільну мову з друзями, батьками, одержати в реальному житті задоволення від своїх дій.

На таких учнів необхідно звертати увагу, тому що "віртуальна залежність" може призвести до соціальної ізоляції, індивідуалізму і відчуження. І тоді ігри, замість позитивного впливу на виховний процес сприятимуть негативізму.

Ще один суттєвий момент у спілкуванні за допомогою мережі Internet. При спілкуванні людина може бути сама собою, а може бути такою, як сама того бажає. І ось це намагання бути кращим, ніж є, в деяких випадках допомагає проявитись самовихованню. Хоч бувають і зворотні дії, коли людина хоче проявитись у гіршому плані. Це залежить від стану душі, від уміння стримувати свої емоції, від рівня саме інформаційної культури. Тому інформаційна культура стає складовою неперервної освіти. Цікавим є експеримент, розглянутий у роботах Р.С.Гуревича [2], відносно проведення проектних олімпіад. Крім навчально-пізнавальної функції, такі олімпіади виконують і виховну. Це проявляється за рахунок проблемного навчання з використанням навчально-дослідницької діяльності. Саме така форма роботи сприяє підвищенню інформаційної культури.

Розглядаючи цю проблему у виховному плані, ми спланували низку завдань, які, з нашої точки зору, будуть сприяти підвищенню ефективності виховної роботи у формуванні інформаційної культури:

- Вивчити філософську, психолого-педагогічну літературу, з даної проблеми.

- Визначити такі параметри особистості як темперамент, типологія, рівні навченості, рівні сформованості інформаційної культури.

- Практикувати індивідуальну і колективну роботу із розв'язку внутрішніх протиріч, щоб забезпечити учням можливість вільно спілкуватись між собою за допомогою мережі Internet.

Дослідження у цьому напрямку вже розпочались. Проведення заходів з організації індивідуальної і колективної роботи дали позитивні результати, що вказує на правильний курс наших досліджень.

Література

1. Беля Д. Социальные рамки информационного общества // Новая технократическая волна на западе. – М.: Прогресс, 1986.
2. Гуревич Р.С. Формування інформаційної культури майбутнього фахівця як невід'ємна складова сучасної професійної освіти // Зб. наукових праць Педагогіка і психологія професійної освіти: результати досліджень і перспективи. – Київ, 2003.

В.А.Бормотова

ДОВЕРИЕ КАК САМОЦЕННОСТЬ ЛИЧНОСТИ

Категория доверия, выражая в себе отношения всечеловеческого равенства и системы взаимобязательств всех живых организмов (в том числе и человека), является в современном мире способом разрешения межличностных и межгрупповых конфликтов, расширения международного сотрудничества, ликвидации экологических кризисов и нравственного обновления общества в целом, через культурное возрождение личности каждого. Реализация всех этих функциональных назначений доверия возможна через признание его культурным механизмом воспитания личности человека. И это логично, так как только при условии, что молодое поколение сможет доверять старшему будет происходить историческая смена поколений по линии